CKE CKE CKE CKE
CKE CKE CKE CKE
CKE CKE CKE CKE
CKE CKE CKE CKE

Centralna Komisja Egzaminacyjna

Arkusz zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu.

Układ graficzny © CKE 2010

WPISUJE UCZEŃ

KOD UCZNIA | **PESEL**

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

miejsce na naklejkę z kodem

dysleksja

SPRAWDZIAN W SZÓSTEJ KLASIE SZKOŁY PODSTAWOWEJ

KWIECIEŃ 2013

Czas pracy: 60 minut

Liczba punktów do uzyskania: 40

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy zestaw egzaminacyjny zawiera 11 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
2. Na tej stronie i na karcie odpowiedzi wpisz swój kod i numer PESEL.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem albo piórem z czarnym tuszem/atramentem. Nie używaj korektora.
5. W zadaniach od 1. do 20. są podane cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek na karcie odpowiedzi:

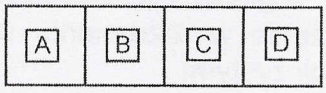

6. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np. gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

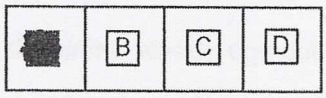

7. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź.

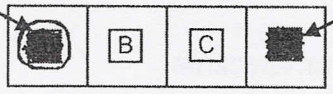

8. Rozwiązania zadań od 21. do 26. zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.
9. Ostatnia strona arkusza jest przeznaczona na brudnopis. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane.

Powodzenia!

S-1-132

CKE CKE CKE CKE
CKE CKE CKE CKE
CKE CKE CKE CKE

Tekst do zadań od 1. do 6.

Słowa kierowane przez jednego człowieka do drugiego mają ogromną moc. Mogą wzbudzić wzajemną życzliwość, sympatię, zaufanie i szacunek. Mogą też, niestety, obrażać, skłócać i siać nienawiść. Dlatego bardzo ważna jest kultura słowa, czyli takie oddziaływanie językowe, w którym nadawca wypowiedzi liczy się z odbiorcą i go szanuje.

Jak cię słyszą, tak cię piszą! To znaczy, że odbiorcy twojej wypowiedzi oceniają cię nie tylko za jej treść, lecz także za sposób jej wygłoszenia. Nawet mądra i poprawna gramatycznie wypowiedź może okazać się niezrozumiała dla słuchacza, jeżeli zostanie wymamrotana jednostajnym i zbyt cichym głosem.

Prawie każdy z nas ma więcej okazji do mówienia niż do pisania. Argumentowanie, opowiadanie, opis, sprawozdanie są przecież składnikami codziennych rozmów. Na co dzień także używamy takich ustnych gatunków mowy, jak polecenie, pouczenie, rozkaz, prośba, przeprosiny.

Wielka aktorka, Helena Modrzejewska, gdy była w Stanach Zjednoczonych, została zaproszona na przyjęcie wydane na jej cześć. Wśród gości nikt nie znał języka polskiego, ale wszyscy byli ciekawi jego brzmienia, prosili więc artystkę o recytację w jej ojczystym języku. Zgodziła się. Zapanowała zupełna cisza. Po chwili rozległ się jej piękny, głęboki głos. Był to głos pełen różnych uczuć: radości, smutku, rozpaczy. Mimo że nie rozumieli słów, wszyscy byli wzruszeni, a panie ukradkiem ocierały łzy. Po recytacji, po gorących oklaskach pytano Modrzejewską o tytuł recytowanego utworu. Odpowiedziała z przekornym uśmiechem: „Recytowałam polski alfabet".

Ta anegdota zawiera wiele prawdy. Rzeczywiście, dzięki tonowi i barwie głosu można w pewnym stopniu porozumieć się nawet z cudzoziemcem w sytuacji, gdy rozmówcy nie znają nawzajem swoich języków. Obaj bowiem na przykład zrozumieją pytanie i zgodę na coś, odczuwają w głosie życzliwość lub obojętność. Jeśli ton i barwa głosu mają tak duże znaczenie w rozumieniu obcego języka, to jakże mocnym środkiem wyrazu są w języku ojczystym!

[287 słów]

Na podstawie: Maria Nagajowa, *Sztuka dobrego pisania i mówienia*, Warszawa 2003.

1. Które zdanie wyraża główną myśl całego tekstu?

A. Wypowiedź powinna być mądra i poprawna gramatycznie.
B. Piękne brzmienie języka polskiego wzrusza cudzoziemców.
C. Anegdoty o sławnych ludziach zawierają często wiele prawdy.
D. Siła oddziaływania słów zależy od sposobu ich wypowiadania.

2. W którym zdaniu autorka zwraca się wprost do czytelnika?

A. *Ta anegdota zawiera wiele prawdy.*
B. *Rozległ się jej piękny, głęboki głos.*
C. *Odbiorcy twojej wypowiedzi oceniają cię nie tylko za jej treść.*
D. *Nadawca wypowiedzi liczy się z odbiorcą i go szanuje.*

3. W tekście wyjaśniono, że kultura słowa to

A. właściwe zachowanie w oficjalnych sytuacjach.
B. mówienie z poszanowaniem słuchacza.
C. znajomość reguł gramatycznych.
D. sztuka gry aktorskiej.

4. Polecenie, pouczenie, rozkaz wymieniono w tekście jako przykłady wypowiedzi

A. niepoprawnych. B. poprawnych. C. pisemnych. D. ustnych.

5. Anegdota o występie Heleny Modrzejewskiej została przytoczona, aby dowieść, że

A. znajomość języków ułatwia porozumiewanie się.
B. wszyscy aktorzy powinni znać obce języki.
C. brzmienie głosu silnie oddziałuje na słuchacza.
D. polski alfabet zawsze pięknie brzmi.

6. Cechy tego tekstu wskazują na to, że jest on fragmentem

A. powieści historycznej.
B. książki popularnonaukowej.
C. przewodnika geograficznego.
D. słownika poprawnościowego.

Tekst do zadań od 7. do 10.

Józef Ratajczak

Słowa ze słownika (fragmenty)

Uciekły słowa
ze słownika.
Wszędzie je teraz
spotykam.

Słowo „krzesło" stoi przy stole. Ma cztery nogi.
Słowo „pociąg" wjechało na stację. Gotowe do drogi.
Słowo „kwiat" znowu kwitnie i więdnie na nowo.
Do słowa „niebo" leci „ptak" – inne, skrzydlate słowo.

Wracają zmęczone słowa
do słownika.
Układam je ciasno na stronie
i książkę do snu zamykam.

Leżą więc cicho
w bardzo grubym tomie
słowa dawne, dziwne, znane bardzo dobrze
i nieznajome.

Mają skrzydła, nogi, płatki, korony
albo koła
i ruszają ze swoich miejsc na wszystkie strony,
gdy tylko je ktoś zawoła.

Józef Ratajczak, *Pierwsze wiersze*, Poznań 1983.

7. W których zwrotkach ujawnia się podmiot mówiący w wierszu?

A. Pierwszej i drugiej.
B. Pierwszej i trzeciej.
C. Drugiej i ostatniej.
D. Trzeciej i ostatniej.

8. To, co dzieje się ze słowami, które *uciekły ze słownika*, zależy od ich

A. pierwszej litery.
B. pisowni.
C. brzmienia.
D. znaczenia.

9. Któremu wyrażeniu epitet nadał znaczenie przenośne?

A. *skrzydlate słowo*
B. *na wszystkie strony*
C. *dawne słowa*
D. *ze swoich miejsc*

10. Wskaż określenia o przeciwstawnym znaczeniu.

A. *dawne* i *dziwne*
B. *dziwne* i *nieznajome*
C. *znane* i *dawne*
D. *nieznajome* i *znane*

Rysunek do zadania 11.

4	2		7
		?	

11. Szyfr zabezpieczający zamek jest liczbą czterocyfrową podzielną przez 9. Trzy cyfry szyfru są już ustawione. Brakującą cyfrą jest

A. 5 B. 2 C. 0 D. 9

12. Troje rodzeństwa podzieliło się obowiązkami przy obiedzie. Pierwszego dnia Adam nakrywa do stołu, a Basia zmywa naczynia, drugiego dnia Basia nakrywa, Jurek zmywa, trzeciego – Jurek nakrywa, Adam zmywa. W czwartym dniu jest znów tak, jak w pierwszym itd. Jurek nakrywał do stołu we wtorek. Najbliższe zmywanie przypadnie mu

A. w sobotę. B. w piątek. C. w czwartek. D. w środę.

13. Ania ma zapłacić za zakupy 12,70 zł. Dała kasjerce 20 zł. Ile najmniej monet kasjerka może wydać Ani?

A. 4 B. 3 C. 6 D. 5

14. Do pudełka zapakowano 16 jednakowych książek. Jedna książka waży 55 dag, a pudełko 40 dag. Ile waży pudełko z książkami?

A. 0,95 kg B. 9,2 kg C. 9,5 kg D. 92 kg

Informacje do zadań od 15. do 17.

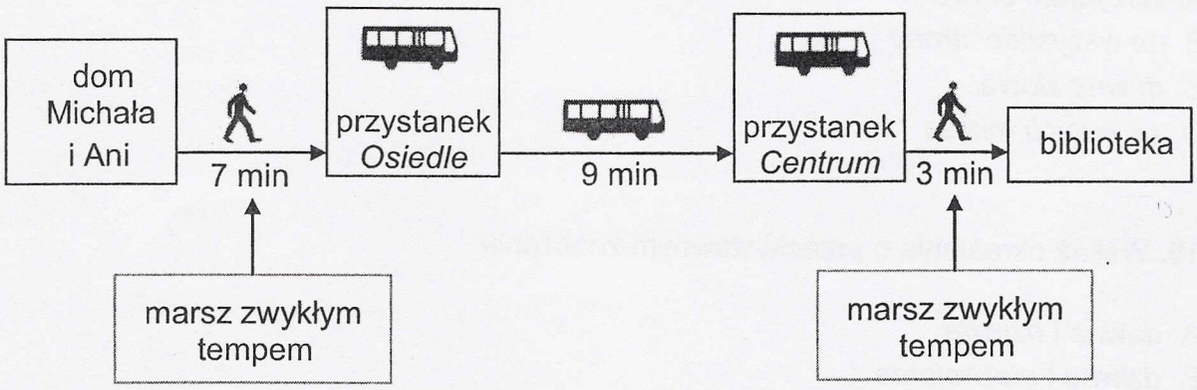

Odjazdy autobusu z przystanku *Osiedle* w kierunku przystanku *Centrum*								
poniedziałek – piątek						sobota – niedziela		
16:05	16:15	16:25	16:35	16:45	16:55	16:10	16:30	16:50

15. W sobotę Michał wyszedł z domu o 16:05. O której godzinie może najwcześniej odjechać autobusem z przystanku *Osiedle*, jeśli szedł zwykłym tempem?

A. O 16:10 B. O 16:15 C. O 16:25 D. O 16:30

16. Ania odjechała z przystanku *Osiedle* o 16:25. O której godzinie dojechała do przystanku *Centrum*, jeśli czas przejazdu autobusu był dłuższy od planowego o 4 minuty?

A. O 16:29 B. O 16:34 C. O 16:38 D. O 16:48

17. W czwartek Ania i Michał wybrali się autobusem do biblioteki. Wyszli z domu o 16:40 i zwykłym tempem udali się na przystanek *Osiedle*. O której godzinie dotarli do biblioteki, jeżeli autobus jechał zgodnie z rozkładem?

A. O 17:07 B. O 17:02 C. O 16:59 D. O 16:57

Informacje do zadania 18.

Z regulaminu biblioteki

Okres wypożyczenia:

- czasopism – **7 dni**;
- filmów edukacyjnych – **14 dni**;
- płyt CD – **21 dni**;
- książek – **30 dni**.

Uwaga! W szczególnej sytuacji na prośbę czytelnika czas wypożyczenia książki może być wydłużony o **dwa tygodnie**.

18. Michał 11 marca wypożyczył z biblioteki powieść. Okazało się, że książka będzie mu potrzebna dłużej niż miesiąc. Otrzymał zgodę na wydłużenie okresu wypożyczenia. Którego dnia najpóźniej powinien zwrócić książkę do biblioteki?

A. 25 marca. B. 10 kwietnia. C. 24 kwietnia. D. 10 maja.

Tabela do zadań od 19. do 21.

Pomieszczenie	Wymiary prostokątnej podłogi
przedpokój	1,5 m × 4 m
sypialnia	4 m × 3,5 m
pokój dziecięcy	4,5 m × 3,5 m
jadalnia	4 m × 4,5 m
kuchnia	3 m × 3 m
łazienka	2 m × 3 m

19. Obwód podłogi w jadalni jest równy

A. 8,5 m B. 17 m C. 18 m D. 34 m

20. Pole powierzchni podłogi w jadalni jest ..... większe od pola powierzchni podłogi w kuchni.
Aby otrzymać zdanie prawdziwe, należy w miejsce kropek wpisać

A. 2 razy B. 5 razy C. o 5 m^2 D. o 2 m^2

21. Które pomieszczenia mają równe pola powierzchni podłóg?

.....

22. Uczniowie zebrali 1534 kg makulatury i sprzedali ją w punkcie skupu po cenie 20 groszy za kilogram. Za uzyskane pieniądze postanowili kupić sadzonki krzewów po 12 zł za sztukę. Ile najwięcej sadzonek krzewów mogli kupić?

Zapisz wszystkie obliczenia.

Odpowiedź: .....

23. Do biblioteki szkolnej zakupiono książki przyrodnicze i historyczne. Przyrodniczych było 48, z czego $\frac{1}{3}$ to książki o roślinach, a pozostałe to książki o zwierzętach. Książek historycznych było o 5 więcej niż książek o zwierzętach.

Ile książek historycznych zakupiono do biblioteki?

Zapisz wszystkie obliczenia.

Odpowiedź: .....

24. Na rysunku przedstawiono kształt i wymiary trawnika. Na każdy metr kwadratowy powierzchni na tym terenie spadło w ciągu roku 280 litrów deszczu. Ile litrów deszczu spadło na powierzchnię tego trawnika w ciągu roku?

Rysunek do zadania 24.

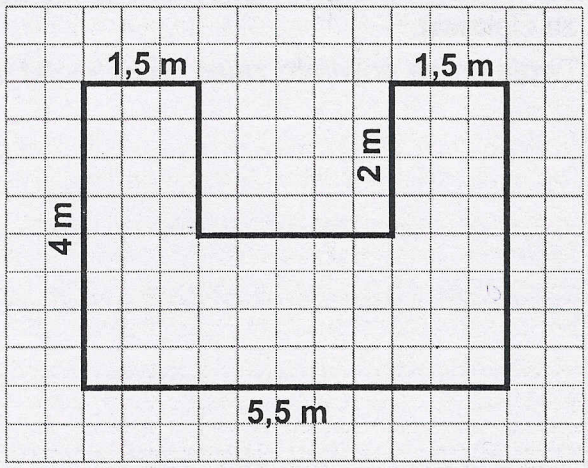

Zapisz wszystkie obliczenia.

Odpowiedź: .....

25. Napisz w 2–3 zdaniach, dlaczego należy poprawnie mówić i pisać.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

26. Napisz list zachęcający koleżankę/kolegę do przeczytania książki, którą uważasz za ciekawą.

Twoja praca powinna zająć co najmniej połowę wyznaczonego miejsca.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Brudnopis

S-1-132

PESEL

KOD UCZNIA

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

A	☐	K	☐	T	☐	0	☐	0	☐
B	☐	L	☐	U	☐	1	☐	1	☐
C	☐	Ł	☐	V	☐	2	☐	2	☐
D	☐	M	☐	W	☐	3	☐	3	☐
E	☐	N	☐	X	☐	4	☐	4	☐
F	☐	O	☐	Y	☐	5	☐	5	☐
G	☐	P	☐	Z	☐	6	☐	6	☐
H	☐	Q	☐	1	☐	7	☐	7	☐
I	☐	R	☐	2	☐	8	☐	8	☐
J	☐	S	☐	3	☐	9	☐	9	☐

dysleksja ☐

WYPEŁNIA UCZEŃ

Nr zad.	Odpowiedzi			
1	A	B	C	D
2	A	B	C	D
3	A	B	C	D
4	A	B	C	D
5	A	B	C	D
6	A	B	C	D
7	A	B	C	D
8	A	B	C	D
9	A	B	C	D
10	A	B	C	D
11	A	B	C	D
12	A	B	C	D
13	A	B	C	D
14	A	B	C	D
15	A	B	C	D
16	A	B	C	D
17	A	B	C	D
18	A	B	C	D
19	A	B	C	D
20	A	B	C	D

WYPEŁNIA EGZAMINATOR

Nr zad.	Nr kryt.	Liczba punktów				
21	I	0	1			
22	I	0	1	2	3	
23	I	0	1	2		
24	I	0	1	2	3	4
25	I	0	1			
	II	0	1			
26	I	0	1	2	3	
	II	0	1			
	III	0	1	2		
	IV	0	1			
	V	0	1			

SUMA PUNKTÓW

D	J

D - dziesiątki

J - jedności

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
D	☐	☐	☐	☐	☐					
J	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Miejsce na naklejkę z kodem

1.D
2.C
3.B
4.D
5.C
6.B
7.B
8.D
9.A
10.D
11.A
12.C
13.A
14.B
15.D
16.C
17.A
18.C
19.B
20.A

21. Równe pole powierzchni podłóg mają: łazienka i przedpokój.

22. $1534 \cdot 0{,}20 = 306{,}80$ [zł] $\quad 306{,}80 : 12 \approx 25{,}566\ldots$

Odp: Najwięcej mogli kupić 25 krzewów

23. $\frac{1}{3} \cdot 48 = 16$ – liczba książek o roślinach

$48 - 16 = 32$ – liczba książek o zwierzętach

$32 + 5 = 37$ – liczba książek historycznych

Odp: Do biblioteki zakupiono 37 książek historycznych.

24. 280 litrów/m^2 – opady deszczu w ciągu roku na m^2

Pole powierzchni trawnika

$$(4 \cdot 1{,}5) \cdot 2 + 2{,}5 \cdot 2 = 12 + 5 = 17 [m^2]$$

$$17 \cdot 280 = 4760 [\text{litry}]$$

Odp: Na powierzchnię tego trawnika w ciągu roku spadło 4760 litrów deszczu.